

**TÜRKİYE
ATOM ENERJİSİ KURUMU**

**SELÇUK
ÜNİVERSİTESİ**

**V. ULUSAL
NÜKLEER TARIM VE HAYVANCILIK
KONGRESİ**

20-22 Ekim 1998

TEBLİĞ ÖZETLERİ

Selçuk Üniversitesi-KONYA

TAVUK GÜBRESİNDE AZOTUN BİTKİYE YARAYIŞLI MİKTARININ "A" DEĞERİ TEKNIĞIYLA BELİRLENMESİ

Ahmet KORKMAZ, Rıdvan KIZILKAYA, Abdulkadir SÜRÜCÜ, Ayhan HORUZ
Ondokuz Mayıs Üniversitesi Ziraat Fakültesi Toprak Bölümü - Samsun

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, saksıda yetiştirilen mısır ve çeltik bitkilerine uygulanan tavuk gübresinde azotun bitkiye yararlı miktarını "A" değeri tekniğiyle belirlemektir. Bu maksatla yapılan saksı denemesinde Terme'den alınan iki farklı toprağa Fan gübre separatöründen geçirildikten sonra olgunlaştırılmış tavuk gübresi 0, 200 ppm, 400 ppm, 800 ppm ve 1200 ppm N dozlarında 3 tekerrürlü uygulanmış, toprakların birinde mısır diğerinde çeltik bitkisi yetiştirilmiştir. Bütün saksılara 100 ppm N olacak şekilde % 5 N-15 atom excess'li N-15 ile etiketli $(NH_4)_2SO_4$ çözeltisi uygulanmıştır. Mısır bitkisi 79 günlük vejetasyon süresi sonunda, çeltik bitkisi ise 116 günün sonunda hasat edilmiştir.

Elde edilen sonuçlar aşağıda özetlenmiştir.

1. Artan azot dozlarında tavuk gübresi uygulamaları mısır sap verimini çeltik sap + dane verimini, mısır bitkisi ve çeltik bitkilerinin toplam azot alımlarını önemli derecede artırmıştır.
2. 200 - 400 - 800 - 1200 ppm N dozlarında tavuk gübresi uygulanan topraklardaki mısır bitkisinin kuru maddesindeki artış sırayla, % 44.94, % 63.41, %68.04, % 78.81 olarak bulunmuştur.
3. 200 - 400 - 800 - 1200 ppm N dozlarında tavuk gübresi uygulanan topraklardaki çeltik bitkisinin kuru maddesindeki artış sırayla, % 45.75, % 28.65, %51.41, % 61.04 olarak bulunmuştur.
4. Artan azot dozlarında tavuk gübresi uygulamalarıyla mısır ve çeltik bitkilerinde toplam azotun etiketli amonyum sülfat gübresinden gelen %'si (% Ndff) azalırken, tavuk gübresinden gelen %'si (% Ndfpm) artmıştır.
5. 0 - 200 - 400 - 800 - 1200 ppm N dozlarında tavuk gübresi uygulayarak mısır yetiştirilen topraklarda "A" değerleri sırayla 65.86 mg N / kg toprak, 93.41 mg N / kg toprak, 129.94 mg N / kg toprak, 148.49 mg N / kg toprak ve 220.04 mg N / kg toprak bulunmuştur.
6. 0 - 200 - 400 - 800 - 1200 ppm N dozlarında tavuk gübresi uygulayarak çeltik yetiştirilen topraklarda "A" değerleri sırayla 208.59 mg N / kg toprak, 222.12 mgN / kg toprak, 248.32 mg N / kg toprak, 325.13 mg N / kg toprak ve 382.15 mg N / kg toprak bulunmuştur.
7. Amonyum sülfat azotu olarak 1 kg azota eşdeğer tavuk gübresi azotu miktarları mısır yetiştirilen toprakta tüm tavuk gübresi dozlarında birbirine yakın olup, ortalama 7.74 kg tavuk gübresi azotunun 1 kg amonyum sülfat azotuna eşdeğer olduğu saptanmıştır.
8. Amonyum sülfat azotu olarak 1 kg azota eşdeğer tavuk gübresi azotu miktarları çeltik yetiştirilen toprakta 200, 400, 800, 1200 ppm N tavuk gübresi dozlarında sırayla 14.79 kg, 10.07 kg, 6.85 kg, 6.90 kg olarak bulunmuştur. Dozların ortalaması olarak çeltik şartlarında 9.65 kg tavuk gübresi azotu 1 kg amonyum gübresi azotuna eşdeğer olduğu saptanmıştır.